

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce:

AZ Demolice s.r.o.
sídlem Frýdlantská 111, Chrastava
zastoupen advokátem JUDr. Alexandrem Šoljakem
sídlem U Soudu 363/10, Liberec

proti

žalovanému:

Krajský úřad Libereckého kraje
sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2024, č. j. KULK 68106/2024, sp. zn. OŽPZ 1255/2024 OOO/2

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo v dílčí části změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 29. 4. 2024, č. j. CJ MML 115755/23, SZ CJ MML 192677/21. Tímto prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně shledal žalobce vinným ze tří přestupků podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech. Jednalo se o přestupky:

dle § 118 odst. 1 písm. c) zákona o odpadech, kterého se žalobce dopustil tím, že v rozporu s § 15 odst. 2 písm. c) tohoto zákona, neměl stanoveným způsobem a v odpovídajícím množství písemnou smlouvou zajištěno předání magistrátem identifikovaných stavebních a demoličních odpadů vyprodukovaných v rámci stavby prováděné od 2. 8. 2021 do 27. 9. 2021 nazvané „Demolice objektu na st. parcele č. X v k. ú. Rochlice u Liberce“, které sám nezpracoval,

dle § 121 odst. 4 písm. a) zákona o odpadech, kterého se žalobce dopustil tím, že v rozporu s § 94 odst. 1 zákona o odpadech, neprokázal, že řádně vedl průběžnou evidenci všech odpadů, které v rámci výše označené stavby vyprodukoval,

a dle § 118 odst. 1 písm. b) zákona o odpadech, kterého se žalobce dopustil tím, že v rozporu s § 15 odst. 2 písm. b) tohoto zákona, neprokázal, že předal magistrátem identifikované komunální odpady a stavební a demoliční odpady vyprodukované v rámci označené stavby v odpovídajícím množství a stanoveným způsobem.
2. Za uvedené byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 300 000 Kč a podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč. Dílčí změna výroku prvostupňového rozhodnutí, k níž žalovaný přistoupil, spočívala pouze v uvedení správného číselného označení zákona o odpovědnosti za přestupky, dle jehož ustanovení § 41 byl uložen správní trest pokuty v sazbě odpovídající nejprísněji trestnému z uvedených přestupků.
3. Ze soudu předloženého správního spisu plyne, že na základě podnětu provedl správní orgán I. stupně u žalobce kontrolu nakládání s odpady vzniklými demolicí zmíněného objektu na st. parcele č. X v k. ú. Rochlice u Liberce (bývalé základní školy). Na podkladě kontroly pak bylo oznámením ze dne 29. 6. 2022 zahájeno přestupkové řízení, jehož výsledkem je shora označené prvostupňové rozhodnutí magistrátu. Ten v odůvodnění svého rozhodnutí popsal, že po obdržení podnětu provedl ohledání pozemků u autobazaru v Lukášově u Jablonce nad Nisou, kam měl být dle podnětu odvážen odpad. Následně byla u žalobce provedena kontrola nakládání s odpady a byly vyžádány podklady týkající se demolice. Během kontroly bylo zjištěno, že žalobce nevedl průběžnou evidenci odpadů a nepředložil písemné smlouvy o předání stavebních a demoličních odpadů do zařízení určeného pro nakládání s odpady. Dále bylo zjištěno, že některé odpady byly předány neoprávněné osobě. Na základě těchto zjištění správní orgán I. stupně zahájil přestupkové řízení.
4. Správní orgán I. stupně se zabýval otázkou, zda zadavatel stavby neodstranil některé stavební části ještě před předáním staveniště účastníkovi řízení. Zadavatel stavby doložil čestné prohlášení, že budova základní školy byla předána bez vnitřního školního vybavení, ale s

ponechanou elektroinstalací a zdravotně technickými instalacemi. Zadavatel stavby demontoval pouze několik zářivek bez rtuti, které byly uskladněny pro další využití. Správní orgán obdržel kopii stavebního deníku, který účastník řízení vedl během stavby. Deník obsahoval záznamy o vzniku a nakládání s odpady, včetně jejich druhů a množství. Bylo zjištěno, že účastník řízení vyprodukoval během stavby velké množství stavebních a demoličních odpadů, které nebyly řádně evidovány a předány oprávněným osobám. Žalobce neprokázal, že řádně vedl průběžnou evidenci odpadů po celou dobu realizace demoličních prací na stavbě. Nepředložil ani písemné smlouvy o předání stavebních a demoličních odpadů do zařízení určeného pro nakládání s odpady. Žalobce neprokázal, že předal odpady v souladu se zákonem, naopak jejich část předal neoprávněné osobě. Správní orgán I. stupně proto uložil žalobci pokutu, jejíž část v rozsahu 1 100 000 Kč představuje náklady, které žalobce ušetřil tím, že odpady nepředal do schváleného odpadového zařízení. Trest byl zvolen při dolní hranici zákonného rozpětí, avšak v takové výši, aby se žalobci, jemuž přitěžuje spáchání vícero – tří přestupků, jeho jednání finančně nevyplatilo.

5. K odvolání žalobce, které do značné míry obsahovalo shodnou argumentaci jako žaloba, přezkoumal prvostupňové rozhodnutí žalovaný. Ten v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že podklady pro vydání rozhodnutí byly získány zákonným způsobem. Úkony předcházející kontrole byly provedeny v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole, a nebyly použity jako důkazní prostředky v rámci správního řízení. Prvoinstanční orgán netvrdil, že stavební a demoliční odpady byly navezeny do autobazaru v X. Prvoinstanční orgán správně vycházel z povinnosti stanovené zákonem o odpadech, kdy je původce odpadu povinen mít předání odpadu zajištěno písemnou smlouvou před jeho vznikem. Žalobce však požadovanou smlouvu nedoložil. Nedoložil ani průběžnou evidenci vedenou za provozovnu, ve které vznikly odpady, což představuje závažné porušení zákonné povinnosti. Provedení důkazu svědeckou výpovědí nebo ohledáním pozemků nebylo nezbytné, neboť důkazů k prokázání přestupků bylo dostatek.
6. Dle žalovaného žalobce neprokázal, že předal odpad obsahující azbest v souladu se zákonem o odpadech, neboť na vážném lístku byl uveden jako dodavatel fyzická osoba, nikoli právnická osoba. Tento odpad mohl pocházet z jiné podnikatelské činnosti fyzické osoby, nikoli z produkce žalobce při demolici školy. U směsných stavebních a demoličních odpadů odvolatel prokázal předání pouze marginální části odpadu v souladu se zákonem. Žalovaný se neztotožnil s žalobcem, že prvoinstanční orgán mohl zajistit vzorky a provést jejich odborné posouzení, neboť k prokázání přestupku stačilo, že žalobce předal odpad subjektu, který nebyl oprávněn k jeho převzetí. Také výše uložené pokuty byla správním orgánem I. stupně řádně odůvodněna. Prvoinstanční orgán se nedopustil žádných pochybení, která by mohla ovlivnit soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy. Správně zjistil skutkový stav věci a právně jej posoudil. Žalovaný pouze doplnil výrok rozhodnutí o úplné znění zákona o odpovědnosti za přestupky a ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil.

II. Žaloba

7. Žalobce ve včasné žalobě uvedl, že žalovaný se řádně nevypořádal se všemi jeho námitkami a bez opory ve správním spise potvrdil prvoinstanční správní rozhodnutí. Rozhodnutí správních orgánů jsou nezákonná a neodůvodněná. Žalovaný se vůbec nezabýval výrokem III. prvostupňového rozhodnutí, tedy výrokem o nákladech řízení, což činí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným. Podstatné podklady pro vydání obou rozhodnutí, zejména úkony

předcházející kontrole, byly získány nezákonně, v rozporu se správním řádem a dalšími právními normami, čímž byla porušena ústavou zaručená práva na ochranu majetku. Ze záznamu o úkonech předcházejících kontrole plyne, že úřední osoby vnikly na pozemky bez vyrozumění a souhlasu jejich vlastníků a uživatelů. Žalobce podstatnou část demoličních odpadů sám zpracoval a jako stavební materiál použil či odprodal společnosti JiTa – ECO s.r.o. Materiál zachycený na fotodokumentaci není ztotožněn s materiálem předaným této společnosti. Magistrát neprovedl výslech zástupců společnosti JiTa – ECO s.r.o. ani věc neověřil ohledáním v prostoru autobazaru v Lukášově při respektování zákonných pravidel ohledání. Spoléhal se pouze na tvrzení uvedená v podnětu.

8. Dle žalobce jsou písemnosti poskytnuté Magistrátem města Jablonec nad Nisou pro předmětné správní řízení nepoužitelné, neboť správní řízení vedená tímto správním orgánem vůči společnosti JiTa – ECO s.r.o. nebyla v době vydání obou rozhodnutí pravomocně ukončena. Správní orgán si mohl zajistit vzorky odpadů a provést jejich odborné posouzení laboratorně. Žalobce řádně a stanoveným způsobem doložil předání stavebních a demoličních odpadů oprávněné osobě a vedl průběžnou evidenci všech odpadů, které v rámci stavby vyprodukoval. Správní orgány se při stanovování výše správního trestu nezabývaly majetkovými poměry žalobce a výši pokuty stanovily v takové výši, že je to pro žalobce v podstatě likvidační. Také výrok o nákladech řízení je nezákonný, jelikož v řízení nebyla jednoznačně prokázána vina žalobce.

III. Vyjádření žalovaného a reakce žalobce

9. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že se vypořádal se všemi námitkami žalobce. Není pravdou, že podklady byly získány nezákonně. Žalobce nedoložil písemnou smlouvu zajišťující předání odpadů v odpovídajícím množství, nedoložil průběžnou evidenci vedenou za stavbu. Žalobce předal odpady subjektu, který nebyl provozovatelem zařízení pro nakládání s danými druhy a kategoriemi odpadu. Úkony předcházející kontrole byly provedeny za účelem posouzení, zda je namístě kontrolu uskutečnit, a nebyly využity jako důkazní prostředky v přestupkovém řízení. Provedení důkazu výpovědí společnosti JiTa – ECO s.r.o. ani ohledání pozemků nebylo nutné, neboť prvoinstanční orgán měl k dispozici dostatek důkazů o spáchání řešených přestupků. Magistrát města Jablonec nad Nisou neposkytl správnímu orgánu I. stupně žádné písemnosti, které by následně byly v řízení využity. Zajištění vzorků odpadu a jejich odborné posouzení by bylo vzhledem k povaze přestupků nadbytečné. Vzhledem k maximální sazbě 10 000 000 Kč byla pokuta uložena při dolní hranici sazby. Výše pokuty nemůže být likvidační, neboť tyto prostředky by žalobce musel vynaložit, pokud by postupoval v souladu se zákonem o odpadech. Výrok o nákladech řízení je souladný s § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.
10. Žalobce v navazujícím podání ze dne 4. 2. 2025 poukázal na to, že výše uložené pokuty vybočuje z praxe správního orgánu I. stupně, který v jiných, byť skutkově odlišných případech ukládá pokuty výrazně nižší.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.

12. K projednání věci nařídil soud jednání. Při něm účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích. Žaloba konkrétně označené důkazní návrhy neobsahovala, zástupce žalobce při jednání soudu sdělil, že důkazních návrhů nemá. Neměl jich ani žalovaný, soud tedy dokazování neprováděl, když sám takovou potřebu s ohledem na vypořádání podané žaloby neshledal.
13. Vzhledem k nastalé nejasnosti na straně žalobce v otázce jeho zastoupení soud nejprve uvádí následující. Žaloba byla v listopadu 2024 podána původním zástupcem žalobce advokátem Mgr. Tomášem Svobodou. Dne 6. 5. 2025 byla advokátem JUDr. Šoljakem soudu doručena nově udělená plná moc ze dne 2. 5. 2025 (č. 1. 99 soudního spisu), jíž byl JUDr. Šoljak žalobcem zmocněn k zastupování v celém řízení. Od doručení této nově udělené plné moci musel soud vycházet z toho, že novým zástupcem žalobce je JUDr. Šoljak, a zastoupení žalobce Mgr. Svobodou proto zaniklo (srov. § 35 odst. 9 s. ř. s. a § 28 odst. 2 a 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.). Udělil-li proto následně Mgr. Svoboda substituční plnou moc jiným advokátům, nebylo možno k takové skutečnosti přihlížet. K jednání soudu se nejprve dostavil takto substitučně zmocněný advokát Mgr. Šourek, po seznámení s nastalou situací se jednání na straně žalobce zúčastnil JUDr. Šoljak, který byl v budově soudu taktéž přítomen a jehož soud z uvedených důvodů považuje za zástupce žalobce.
14. Podle § 118 odst. 1 písm. b), resp. c) zákona o odpadech se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako původce odpadu dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 15 odst. 2 písm. b) neprokáže, že předala odpady, které produkuje, v odpovídajícím množství a stanoveným způsobem, resp. že v rozporu s § 15 odst. 2 písm. c) nemá stanoveným způsobem a v odpovídajícím množství písemnou smlouvou zajištěno předání komunálního odpadu, který běžně produkuje, nebo stavebního a demoličního odpadu, které sama nezpracuje.
15. Podle § 15 odst. 2 písm. b) zákona o odpadech je původce odpadu povinen prokázat orgánům provádějícím kontrolu podle tohoto zákona, že předal odpad, který produkuje, v odpovídajícím množství v souladu s § 13 odst. 1 písm. e). Podle § 15 odst. 2 písm. c) téhož zákona je původce odpadu povinen v případě komunálního odpadu, který běžně produkuje, a stavebního a demoličního odpadu, které sám nezpracuje, mít jejich předání podle § 13 odst. 1 písm. e) v odpovídajícím množství zajištěno písemnou smlouvou před jejich vznikem.
16. Podle § 121 odst. 4 písm. a) zákona o odpadech se právnická nebo podnikající fyzická osoba dále dopustí přestupku tím, že nevede průběžnou evidenci podle § 94 odst. 1. Průběžná evidence se dle § 94 odst. 1 a 2 zákona o odpadech vede samostatně za každý druh odpadu, za každé zařízení určené pro nakládání s odpady, za každého obchodníka s odpady a za každou provozovnu, kde odpad vzniká, a to způsobem, s četností záznamů a v rozsahu stanoveném vyhláškou.
17. Podaná žaloba vychází do značné míry z obsahu odvolání a obsahuje několik námitek procesního charakteru. Žalobce označuje za první vadu napadeného rozhodnutí skutečnost, že se žalovaný vůbec nezabýval výrokem III. prvostupňového rozhodnutí, tedy výrokem o nákladech řízení. Dle přesvědčení soudu však žalovaný v napadeném rozhodnutí náležitě zareagoval na obsah odvolání, které popisovalo namítané procesní vady, v jejichž důsledku dle žalobce neměl obstát již výrok o vině, a k výroku o nákladech řízení pouze v závěru uvádělo, že: „S ohledem na nezákonný výrok I. o vině AZ DEMOLICE, s.r.o. je nezákonný výrok II. o trestu i výrok III. o nákladech řízení.“

18. Žalovaný se vzhledem k uvedenému správně zaměřil na podstatu odvolací argumentace, dospěl k závěru, že prvostupňové rozhodnutí ob stojí, a souhrnně uzavřel, že prvoinstanční orgán se nedopustil žádných pochybení, která by mohla mít vliv na zákonnost či správnost jeho rozhodnutí. Tento závěr žalovaného lze nepochybně vztáhnout také na rozhodnutí o nákladech řízení, k němuž ostatně žalobce v odvolání nevznese žádnou konkrétní námitku. Nadto se jednalo o v podstatě rutinní rozhodnutí o náhradě nákladů dle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v paušální výši 1 000 Kč, jak bylo v prvostupňovém rozhodnutí náležitě popsáno. Soud tedy neshledává namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, které tvoří jeden celek s rozhodnutím správního orgánu I. stupně. Jelikož byla shledána vina žalobce, byla žalobci akcesorickým výrokem správně uložena povinnost nahradit náklady řízení.
19. Pokud jde o námitku, že podstatné podklady řízení byly získány nezákonně, když úřední osoby vstoupily na soukromé pozemky bez souhlasu vlastníků či uživatele pozemků, ta se týká výhradně úkonů předcházejících kontrole. Správní orgán I. stupně reagoval vlastní prohlídkou v Lukášově na obdržení podnět. Námitka je však nedůvodná již proto, že podklady získané před zahájením kontroly (a přestupkového řízení) nejsou podstatnými podklady řízení, jak uvádí žalobce, ba dokonce je lze stěží vůbec označovat za podklady přestupkového řízení, když nejsou pro rozhodnutí správních orgánů vůbec podstatné. Přestupky žalobce popsané v rozhodnutí správních orgánů nespočívají v tom, zda byl nebo nebyl odpad vzniklý demolicí bývalé liberecké školy odvezen do Lukášova. Jde v podstatě o nesplnění formálních povinností žalobce, který nevedl řádnou evidenci odpadů, neměl předání odpadů zajištěno písemnou smlouvou před jejich vznikem a neprokázal orgánu provádějícímu kontrolu předání odpadů v souladu s § 13 odst. 1 písm. e) zákona o odpadech. K dosažení takových závěrů nebylo v přestupkovém řízení třeba provádět ohledání na místě ani vycházet z fotodokumentace pořízené v Lukášově před zahájením kontroly.
20. Pokud dle žaloby není pravdou, že cihly, beton, dřevo či stavební a demoliční suť byla odvezena do prostoru autobazaru v Lukášově, soud opět poukazuje na výše uvedené s tím, že podstata žalobci vytýkaného jednání nespočívá v odvozu odpadu do Lukášova. Proto také nebylo třeba provádět výslech představitelů společnosti JiTa – ECO s.r.o., jakožto vlastníka předmětných pozemků v Lukášově. Ve vztahu k této společnosti žalobce správním orgánům předložil jedinou jemu vystavenou fakturu ze dne 10. 9. 2021 za deponii čisté sutě, z níž nebylo možno seznat jaké množství sutě mělo být deponováno. Odpad – suť nebyl na faktuře zařazen dle druhu a kategorie ve smyslu vyhlášky č. 8/2021 Sb. a správní orgány s odkazem na ustanovení § 13 odst. 2 zákona o odpadech označily společnost JiTa – ECO s.r.o. za osobu neoprávněnou k převzetí odpadu. Proti těmto závěrům žaloba námitek ani nevznáší. Předal-li žalobce část odpadů zmíněné společnosti, což sám tvrdí, předal ji osobě neoprávněné k převzetí odpadu. Tuto skutečnost nelze zvrátit výsledkem představitelů společnosti JiTa – ECO s.r.o.
21. Pokud žalobce obecně zmiňoval, že část vyprodukovaných odpadů sám zpracoval, nepředložil k tomu ve správním řízení ani v řízení před soudem jakékoli podklady. S tím souvisí i skutečnost, že žalobce nepředložil průběžnou evidenci všech vyprodukovaných odpadů ve smyslu § 94 zákona o odpadech. Správní orgány z podkladů poskytnutých zadavatelem stavby (demolice) zjistily, a žaloba tyto závěry nezpochybňuje, že stavba měla vygenerovat více než 2 500 tun odpadu. Evidenci o takových odpadech naplňující parametry definované zmíněným ustanovením § 94 zákona o odpadech a prováděcí vyhlášky žalobce nepředložil, ač k tomu byl při zahájení kontroly vyzván.

22. Žaloba zcela obecně zmiňuje, že žalobce řádně a stanoveným způsobem doložil předání stavebních a demoličních odpadů oprávněné osobě. Správní orgány se však náležitě vypořádaly s žalobcem předloženými podklady. K obecné námitce žalobce může soud pouze konstatovat, že na provedeném vypořádání neshledává z hlediska zákonnosti cokoli závadného. Žalobce uvedené tvrzení ani při jednání soudu nekonkretizoval, důkazní návrhy k jeho prokázání neuplatnil.
23. Ke zmínce žalobce, že své povinnosti splnil, k čemuž odkázal na přílohu č. 5 žaloby soud konstatuje, že zmíněná příloha č. 5 má být dle žaloby souborem veškerých přiložených dokladů týkajících se předání a evidence odpadů. Žalobce se však těmito doklady blíže nevěnoval, konkrétně je neoznačoval, nenavrhoval jejich provedení jako důkazu s tím, že by uváděl, co má být kterou listinou prokázáno. Žaloba a její přílohy prakticky tvoří č. l. 1 až 68 soudního spisu. Není úkolem soudu na základě obecných námitek a nekonkrétních odkazů dohledávat za žalobce v jím zaslaném fasciklu listin ty z nich, které by žalobci měly prospívat. Tím by se soud již dostával do pozice advokáta žalobce, která mu nepřísluší.
24. K námitkám, že se magistrát pouze spolehl na tvrzení uvedená v podnětu, na jehož popud byla provedena kontrola nakládání s odpady, či že mohly být zajištěny vzorky odpadu a provedeno odborné laboratorní posouzení, soud znovu odkazuje na podstatu vytýkaného přestupkového jednání. Závěry správních orgánů nejsou závislé na laboratorním posouzení odpadu. Přestupkovému řízení předcházelo provedení kontroly dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, správní orgán I. stupně skrze provedenou kontrolu a navazující přestupkové řízení získal vlastní podklady pro své závěry. Rozhodnutí správních orgánů nejsou vystavěna na obsahu obdrženého podnětu.
25. Podkladem rozhodnutí nebyly písemnosti poskytnuté Magistrátem města Jablonec nad Nisou. Dle obsahu spisu to byl naopak Magistrát města Jablonec nad Nisou, který si od správního orgánu I. stupně vyžádal několik dokumentů. Tato skutečnost nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
26. K námitce nepřiměřenosti a likvidačního charakteru správního trestu soud předně uvádí, že ve správním řízení taková námitka, ač k tomu byl přinejmenším v odvolání prostor, vznesena nebyla. Správní orgány (a zejména správní orgán I. stupně) přitom své úvahy včetně mechanismu stanovení výše uložené pokuty náležitě odůvodnily. Pokuta za nejprísneji trestný ze spáchaných přestupků může činit až 10 000 000 Kč, výše uložené pokuty se tedy blíží spíše dolní hranici zákonného rozpětí. Správní orgán nadto popsal, jaké náklady by přineslo předání vyprodukovaných odpadů do odpadového zařízení v souladu se zákonem. Vypočetl, že by se mělo jednat orientačně o částku 1 181 932 Kč a uvedl, že pokutu je třeba stanovit v takové výši, aby se žalobci jeho nezákonné jednání finančně nevyplatilo. Proti této konstrukci včetně podkladových údajů a mechanismu výpočtu žalobce nic konkrétního nenamítá a nečinil tak ani v odvolání, kdy již byl s úvahami správního orgánu I. stupně ohledně výše pokuty seznámen. Žalobce nezpochybňuje ani přitěžující okolnost v podobě spáchání vícero přestupků či skutečnost, že na svých webových stránkách deklaroval, že má dvacetileté zkušenosti v oboru, z čehož správní orgány dovodily, že musí mít povědomí o povinnostech souvisejících s předmětem jeho podnikání.
27. Z judikatury správních soudů plyne, že zkoumání majetkových poměrů obviněného za účelem vyhnutí se likvidačnímu charakteru pokuty je v přestupkovém řízení namístě. Neznamená to však, že by správní orgány měly rezignovat na ukládání pokut ve vyšší výši. Správní trest by měl naplňovat svůj účel mj. z hlediska individuální a generální prevence,

dále plní rovněž represivní nebo signalizační funkci. Aby trest mohl účinně naplnit veškeré zamýšlené funkce, měl by být zásahem do majetkové sféry pachatele. To platí i v případě, kdy se právnická osoba jako pachatel správního deliktu nachází dlouhodobě ve ztrátě, jelikož v opačném případě by byla za protiprávní jednání prakticky nepostihnutelná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2021, č. j. 2 Ads 224/2020-79; dostupný na www.nssoud.cz).

28. Žalobce ani v žalobě nerozvádí, proč by pro něj měla být uložena pokuta likvidační. Správní orgán I. stupně vysvětlil, že náklady, které by žalobce musel vynaložit za účelem řádného nakládání s odpady, jejichž předání oprávněné osobě v souladu se zákonem o odpadech neprokázal, se podstatně blíží celkové výši uložené pokuty. Žalobce tyto závěry nezpochybnil. Vypočtená částka byla vzhledem k množství odpadů, k nimž se vztahuje nezákonné jednání žalobce, a s přihlédnutím k přitěžující okolnosti v podobě spáchání vícero přestupků nikoli dramaticky navýšena tak, aby pokuta plnila také sankční funkci. Za těchto okolností soud neshledává nepřiměřenost uložené sankce, neboť i vzhledem k výše popsaným závěrům správní judikatury nelze s obecným poukazem na nepřiměřenost či likvidační charakter sankce odhlédnout od společenské škodlivosti protiprávního jednání a rezignovat na funkce správního trestu.
29. Z okolností případu je zřejmé, že se nejedná o nikterak bagatelní přestupkové jednání. Demolicí školy vznikly tisíce tun odpadu, což činí nezákonné jednání žalobce ve vztahu k tomuto odpadu vysoce závažným. Žalobce přitom nemůže být za své jednání nepostihnutelný s tím, že mu zaplacení pokuty přivodí finanční těžkosti. Pokud žalobce přijal zakázku na demolici školy, musel být schopen nést náklady spojené se vznikem odpadu vyprodukovaného demolicí. Lze přinejmenším předpokládat, že tyto náklady do jisté míry ušetřil, když není prokázáno, jak bylo naloženo s významnou částí vzniklého odpadu. Právě proto přistoupil správní orgán I. stupně ke stanovení výše pokuty jím popsaným transparentním mechanismem, který má zajistit, že se žalobci jeho jednání finančně nevyplatí. To je nezbytným cílem uložené sankce, který nelze popřít námitkou o likvidačním charakteru pokuty. Jinak by se stát stal pro žalobce téměř sponzorem, který jej podporuje v jeho protiprávním jednání.
30. V podání ze dne 4. 2. 2025, tedy po uplynutí lhůty k podání žaloby, žalobce odkázal na správní praxi správního orgánu I. stupně s tím, že jemu uložena pokuta z této praxe vybočuje. Kromě toho, že bez kontextu jednotlivých řešených věcí nelze tyto věci mezi sebou jen s ohledem na výši uložených pokut dost dobře porovnávat, soud uvádí, že námitka vybočení ze správní praxe byla uplatněna opožděně. V žalobě se totiž vůbec neobjevila. Žalobce tvrdil, že se správní orgány nezabývaly jeho majetkovými poměry, pokuta je pro něj likvidační a nepřiměřená. Tato námitka se vztahovala k samotné osobě žalobce a skutkovým okolnostem jeho případu, jimž neměla výše pokuty odpovídat. Námitka odchýlení se od existující správní praxe směřuje k hodnocení jiných správních orgánem rozhodnutých věcí a posouzení konzistence jeho rozhodování. Jde o kvalitativně jinou námitku, kterou nelze po uplynutí lhůty k podání žaloby přijmout jen proto, že žalobce v žalobě obecně a především v návaznosti na tvrzený likvidační efekt pokuty uvedl, že uložený trest je nepřiměřený.

VI. Závěr a náklady řízení

31. Vzhledem ke všem shora uvedeným závěrům posoudil krajský soud žalobu jako nedůvodnou a zamítl ji postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
32. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, jemuž náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 14. května 2025

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu